

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 9. 11. 2011

Č.j.: 85804/ENV/11

ZÁVĚR SCREENINGOVÉHO ŠETŘENÍ

podle článku 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (dále jen „Směrnice SEA“)

Identifikační údaje:

Název: Regionální operační program NUTS II Střední Morava

Charakter koncepce:

Regionální operační program představuje dokument strategického a programového charakteru, který se zabývá rozsáhlým spektrem problematiky veřejné intervence strukturálních fondů EU. Rozsah působnosti strukturálních fondů EU určují nařízení EK pro využívání finančních operací strukturálních fondů EU v rámci politiky hospodářské a sociální koheze EU. Realizace regionálního operačního programu by ve svém důsledku měla přispět k podpoře rozvoje lidských zdrojů, ekonomického rozvoje, ochrany životního prostředí, sociální a zdravotnické infrastruktury, zkvalitnění občanské vybavenosti a kultury.

Umístění: Olomoucký kraj, Zlínský kraj

Předkladatel: Olomoucký kraj, Zlínský kraj

Screeningové šetření:

Podle článku 3 Směrnice SEA členské státy určí, zda plány nebo programy uvedené v odstavcích 3 a 4 Směrnice SEA mohou mít významný vliv na životní prostředí buď přezkoumáním jednotlivých případů, nebo stanovením druhů plánů a programů, nebo kombinací obou přístupů. Za tímto účelem vezmou členské státy ve všech případech v úvahu příslušná kritéria stanovená v příloze II Směrnice SEA, aby se zajistilo, že se na plány a programy s možným významným vlivem na životní prostředí vztahuje Směrnice SEA.

Informace o revizi Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava (dále jen „ROP SM“) a závěr screeningového šetření bude zveřejněn v Informačním systému SEA <http://eia.cenia.cz/sea/revize/prehled.php> a na webových stránkách Ministerstva životního prostředí http://www.mzp.cz/cz/posuzovani_vlivu_koncepci_sea.

1. Charakteristika plánů a programů, zejména s ohledem na:

- míru, v jaké plán nebo program stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, buď vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti a provozním podmínkám nebo přidělením zdrojů;

Hodnocený návrh změny ROP SM, který byl zpracován na základě „Metodického pokynu k revizi operačních programů 2007 - 2013, se týká především změn vyvolaných alokací finančních prostředků k podpoře prioritní osy č. 1 Doprava a prioritní osy č. 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu, dále úpravy cílových hodnot některých monitorovacích indikátorů a dílčích úprav týkajících se doplnění oprávněných příjemců v rámci oblasti podpory 2.2 Rozvoj měst.

Revize spočívá v následujících změnách:

Změna č. 1: Navýšení prioritní osy č. 1 Doprava a dodatečné finanční prostředky na základě čl. 17 Meziinstitucionální dohody

Změna č. 2: Navýšení prioritní osy č. 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu o finanční prostředky na základě realokace finančních prostředků mezi operačními programy financovanými z ERDF (Evropský fond regionálního rozvoje) dle usnesení vlády ČR č. 382 ze dne 18. května 2011

Změna č. 3: Úprava monitorovacích indikátorů ROP SM ve vazbě na úpravy Národního číselníku monitorovacích indikátorů

Změna č. 4: Úprava cílových hodnot monitorovacích indikátorů ROP SM

Změna č. 5: Úprava oprávněných příjemců v rámci oblasti podpory 2.2 Rozvoj měst

Z výše vyjmenovaných změn lze vyčlenit změnu č. 1, č. 2 včetně souvisejících úprav cílových hodnot indikátorů a změnu č. 4, které jsou relevantní vzhledem k posouzení programového dokumentu na životní prostředí, resp. jimiž má smysl se zabývat z hlediska kritérií stanovených v příloze II Směrnice SEA, tj. vůči těmto změnám provést screening dle článku 3 výše uvedené směrnice. Poslední změna představuje doplnění podnikatelského sektoru do oprávněných příjemců v rámci oblasti podpory 2.2 Rozvoj měst s cílem podpořit propojení jejich spolupráce s vědeckovýzkumnými institucemi a spoluúčasti podnikatelského sektoru na různých urbánních projektech. Vzhledem k charakteru změny tedy nelze očekávat a vyhodnotit žádné možné negativní vlivy na životní prostředí.

Ostatní změny programového dokumentu mají pouze formální charakter, jejich realizací nedojde k žádným změnám relevantním vůči životnímu prostředí. V rámci revize ROP SM nedojde ke změnám strategické části programu, tj. nedojde k zásahu do podporovaných opatření resp. aktivit, které byly podrobeny posouzení vlivů na životní prostředí. Výše uvedené změny budou mít vliv především na organizaci uplatňování ROP SM resp. monitoring.

Původní znění programového dokumentu ROP SM bylo podrobeno kompletnímu procesu posouzení vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“).

Pro zjištění, zda ROP SM může při realizaci mít závažné vlivy na životní prostředí, bylo provedeno hodnocení jednotlivých navržených oblastí podpory vzhledem k referenčním cílům ochrany životního prostředí, tj. zda a jakým způsobem oblasti podpory přispívají (či nikoliv) k naplňování referenčních cílů. Při hodnocení byly brány do úvahy maximální možná environmentální rizika realizace oblastí podpory. Hodnocení bylo provedeno ve dvou fázích. V první fázi byly hodnoceny jednotlivé oblasti podpory dle stupnice – 2 (silný negativní vliv)

až + 2 (silný pozitivní vliv). Zejména při negativním identifikovaném vlivu byl významnou součástí hodnocení i slovní komentář. Hodnocení bylo provedeno nezávisle jednotlivými členy týmu zpracovatele SEA. Cílem první fáze hodnocení byla identifikace potenciálně významných negativních střetů oblastí podpory ROP SM s referenčními cíli ochrany životního prostředí. Tyto střety pak byly podrobně vyhodnoceny ve fázi II. Cílem druhé fáze hodnocení bylo detailně vyhodnotit a popsat potenciální významné negativní vlivy oblastí podpory ROP SM na referenční cíle ochrany životního prostředí (identifikované v rámci první fáze hodnocení) a na základě hodnocení pak navrhnout podmínky a opatření ke snížení potenciálních negativních vlivů realizace ROP SM na životní prostředí.

Byla navržena opatření pro předcházení, snížení či kompenzaci zejména pro ty oblasti podpory ROP SM, u nichž byly v rámci první fáze hodnocení identifikovány potenciální významné negativní environmentální vlivy. Vzhledem k obecnému charakteru hodnocených oblastí podpory však nebylo většinou možné vlivy konkrétně identifikovat, popř. identifikovat jejich intenzitu. Zpracovateli SEA byly jako opatření pro předcházení, snížení a kompenzaci negativních vlivů (pro minimalizaci rizik) navrženy podmínky realizace pro každou prioritní osu, které je nutno respektovat při realizaci konkrétních projektů. Rovněž byly navrženy podmínky implementace oblastí podpory ROP SM. Dalším významným výstupem hodnocení je návrh systému výběru a hodnocení projektů podpořených z prostředků ROP SM a návrh systému sledování implementace koncepce. Součástí Vyhodnocení SEA bylo rovněž vyhodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví a hodnocení vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000.

Výstupem procesu SEA ROP SM bylo stanovisko SEA, ze kterého vyplývá, že za podmínek, uvedených ve stanovisku SEA nebude mít ROP SM významný negativní vliv na životní prostředí a že realizace ROP SM nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000.

Charakteristika relevantních změn programového dokumentu a zhodnocení míry jejich vlivu na to, jak ROP SM stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti a provozním podmínkám nebo přidělením zdrojů

Změna č. 1: Navýšení prioritní osy č. 1 Doprava a dodatečné finanční prostředky na základě čl. 17 Meziinstitucionální dohody

Na základě usnesení vlády ČR č. 817/2010 bude do ROP SM dodatečně zapojeno 10 940 567 EUR, které budou směřovány do prioritní osy 1 Doprava, oblastí podpory 1.1 Regionální dopravní infrastruktura. Tyto dodatečné finanční prostředky budou využity v souladu s usnesením vlády ČR č. 817/2010 na projekty zaměřené na rekonstrukci příp. výstavbu dopravní infrastruktury. V rámci dodatečných prostředků tak budou podpořeny projekty s vyšším regionálním významem, tzn. cílem je zajistit podporu projektů, které mají návaznost na hlavní dopravní tahy. Prioritní osa 1 Doprava bude u příspěvku Společenství navýšena z 240 125 270 EUR na 251 065 837 EUR.

Na základě vyhodnocení dosavadního plnění monitorovacích indikátorů je navrženo navýšení cílové hodnoty u monitorovacího indikátoru č. 610102 *Délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy* z původní hodnoty 118 km na 128 km a u indikátoru č. 610100 *Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem* z původních 132 km na 142 km.

Komentář:

Rozhodnutí EK o přidělení dodatečných prostředků určených na modernizaci příp. výstavbu nové dopravní infrastruktury v regionu se v rámci realizace ROP SM projeví především vyšším počtem realizovaných projektů. V důsledku toho je třeba rovněž upravit monitorovací ukazatele (indikátory) resp. jejich cílové hodnoty (viz změna č. 4). Z pohledu životního prostředí, resp. posouzení vlivů realizace ROP SM však nedojde k významným změnám, a to z toho důvodu, že nedojde ke změně charakteru podporovaných projektů ani kritérií pro jejich výběr. Změna má sama o sobě ve vztahu k životnímu prostředí pouze zprostředkovanou vazbu. Nicméně potenciálně negativní a pozitivní vlivy této změny ROP SM jsou komentovány níže. Dodatečné finanční prostředky budou použity v souladu s Konceptí rozvoje silniční sítě na území Olomouckého kraje a Generelu dopravy Zlínského kraje. Na základě realizace projektů zahrnutých v těchto strategických dokumentech dojde k urychlení modernizace silniční sítě v regionu. Převážná většina nových projektů bude představovat rekonstrukci stávajících komunikací II. a III. třídy, kde lze obecně očekávat mnohem menší vlivy na životní prostředí oproti výstavbě komunikace nové stejné třídy.

Z pohledu životního prostředí, resp. potenciálních negativních vlivů na něj, je na této hierarchické úrovni a míře podrobnosti znalosti projektů podstatné, že se nic nezmění na požadavku podrobení každého jednotlivého projektu postupu posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. (tj. procesu EIA) resp. dle § 45 i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 114/1992 Sb.“).

Změna č. 2: Navýšení prioritní osy č. 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu o finanční prostředky na základě realokace finančních prostředků mezi operačními programy financovanými z ERDF dle usnesení vlády ČR č. 382 ze dne 18. května 2011

Do ROP SM je realokováno 3 914 045 EUR ve vztahu k ERDF z Operačního programu Technická pomoc. Realokované prostředky jsou určeny pro využití v oblasti podpory vzdělávací infrastruktury v regionech. V důsledku toho je třeba rovněž upravit monitorovací ukazatele (indikátory) resp. jejich cílové hodnoty.

Podporovány budou projekty zaměřené na zvýšení kvality technického vybavení škol a modernizaci jejich zařízení (např. vybavení učeben, laboratoří a dílen, nákup nových strojů, zařízení a souvisejících technologií). S tím souvisí možnost rozvoje interdisciplinárních a nových oborů. Doplňkově bude možné provést úpravy (v krajním případě i výstavbu) budov prokazatelně a přímo potřebných pro zavedení nové vzdělávací infrastruktury do výuky.

Komentář:

Vzhledem k tomu, že prioritní osa 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu má v rámci ROP SM vést ke zkvalitnění vzdělávacího procesu, vedoucím k pružnějšímu vstupu na trh práce a naplnění inovačního potenciálu regionu Střední Morava, který zahrnuje především modernizaci technického vybavení škol, není předpokládán žádný významný negativní vliv na životní prostředí. Uvedený obsah prioritní osy 2 (podpora modernizace vybavení škol) nepředstavuje rámec pro budoucí povolení záměrů dle směrnice EIA. Vzhledem k tomu, že změna předpokládá pouze v krajním případě výstavbu nových objektů a to pouze tehdy, kdy to bude potřebné pro nové technologie a zároveň dle předpokladu se bude jednat především o přístavby ke stávajícím objektům, není třeba ani z tohoto pohledu očekávat možnost negativních vlivů na životní prostředí. Jelikož nedojde ani ke změně charakteru podporovaných projektů ani kritérií pro jejich výběr, tak nedojde k významným změnám ani z pohledu posouzení vlivů realizace ROP SM na životní prostředí. Změna má sama o sobě

ve vztahu k životnímu prostředí pouze zprostředkovanou vazbu. V případě naplnění rámce směrnice EIA (u případných novostaveb) bude projekt podroben postupu posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. (tj. procesu EIA) resp. dle § 45 i zákona č. 114/1992 Sb.

Změna č. 4: Úprava cílových hodnot monitorovacích indikátorů ROP SM

Řídící orgán ROP SM na základě vyhodnocení plnění monitorovacích indikátorů navrhl úpravy cílových hodnot některých monitorovacích indikátorů (v jednom případě navrhl snížení cílové hodnoty a u 12 případů navýšení cílových hodnot) a dále navrhl zrušení a zařazení nového monitorovacího indikátoru do ROP SM.

Monitorovací indikátory, které jsou přepřelňovány (navýšení o více než 200 %) a které jsou tedy navrženy na zvýšení, jsou následující:

- Počet nově vytvořených pracovních míst celkem (*původní cílová hodnota - 144, nová – 854*)
- Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na udržitelný rozvoj měst (*původní cílová hodnota - 26, nová – 122*)
- Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na udržitelný rozvoj venkovských oblastí (*původní cílová hodnota 16, nová – 46*)
- Počet nově vytvořených pracovních míst v podpořených podnicích MSP působících v průmyslových zónách a brownfields (*původní cílová hodnota 16, nová – 178*)
- Počet nově vytvořených pracovních míst v rámci projektů na rozvoj cestovního ruchu (*původní cílová hodnota - 80, nová – 502*)
- Počet obyvatel obsluhovaných zlepšenou veřejnou dopravou (*původní cílová hodnota – 240 000, nová – 2 586 000, pozn.: změna definice monitorovacího indikátoru*)
- Hodnota úspory času v silniční dopravě v EUR (*původní cílová hodnota – 1 350 000, nová – 4 185 000*)
- Počet podpořených projektů zaměřených na podporu vzdělávání (*původní cílová hodnota - 17, nová – 41*)
- Počet podpořených projektů zaměřených na podporu zdravotnictví (*původní cílová hodnota - 2, nová – 7*)
- Počet regenerovaných, revitalizovaných a nových objektů v podpořených městech a obcích (*původní cílová hodnota – 44, nová – 267*)
- Počet podniků / organizací služeb založených nebo udržovaných v revitalizované části města (*původní cílová hodnota - 35, nová – 510*)
- Počet vytvořených propagačních nebo marketingových produktů pro cestovní ruch (*původní cílová hodnota - 4, nově navržená – 54*)

Další výše uvedenou změnou je zrušení a zařazení nového monitorovacího indikátoru do ROP SM. Indikátor 516123 Soukromé spolufinancování MSP bude zrušen a nahrazen indikátorem 516122 Soukromé spolufinancování celkem.

Komentář:

Na úrovni ROP SM, resp. navýšení či snížení cílových hodnot indikátorů nelze vzhledem k neznalosti charakteru ani přesnému celkovému počtu podpořených projektů, vyhodnotit konkrétní vlivy jednotlivých projektů na životní prostředí ani jejich dopady do území.

Změny cílových hodnot indikátorů neznamenaají žádné změny v charakteru podpořených projektů, tudíž nemají ve srovnání s původním programovým dokumentem vliv

na míru, s jakou stanoví rámec pro záměry resp. jejich umístění či vlastnosti. Tato změna může ovlivnit pouze konečný počet realizovaných projektů, což však nelze hodnotit jako významný vliv na životní prostředí jako takové, neboť projekty, které budou podpořeny z ROP SM nad rámec původně uvažovaných cílových hodnot by byly pravděpodobně dříve či později realizovány pomocí finančních prostředků z jiných zdrojů či bez nich.

Z výše uvedených indikátorů by mohl být, vzhledem k případným negativním dopadům na životní prostředí, brán v potaz indikátor „Počet regenerovaných, revitalizovaných a nových objektů v podpořených městech a obcích“. V tomto případě je již v současnosti původní cílová hodnota 44 převyšena na hodnotu 254. Změnou indikátoru tak dojde reálně k navýšení (ze zbývajících alokací) o 13 objektů, a to na hodnotu 267. Výstavba je však směřována především k revitalizaci a regeneraci uvnitř intravilánu obcí. V tomto případě tedy nelze negativní vlivy na životní prostředí, za dodržení platné národní legislativy při projektování a realizaci jednotlivých objektů, předpokládat. Stejně tak u výstavby nových objektů v centrech obcí se za dodržení národní legislativy nepředpokládají významné negativní vlivy na životní prostředí.

Pro zamezení negativních vlivů podpořených projektů na životní prostředí je tedy třeba v každém jednotlivém případě důsledně uplatňovat postupy stanovené legislativou na poli ochrany životního prostředí, tj. především zákona č. 100/2001 Sb., resp. zákona č. 114/1992 Sb.

Z hlediska životního prostředí zůstává podstatná podmínka důsledného uplatňování postupů v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí resp. veřejné zdraví na projektové úrovni (EIA), jež je stanovena ve Stanovisku MŽP k původnímu Vyhodnocení SEA programového dokumentu.

Změna č. 5: Úprava oprávněných příjemců v rámci oblasti podpory 2.2 Rozvoj měst

V tomto případě se jedná pouze o doplnění oprávněných příjemců ve vztahu k aktivitám, které jsou již obsaženy v Programovém dokumentu ROP SM.

Jedná se o rozšíření oprávněných příjemců o podnikatelské subjekty (právnícké a fyzické osoby) podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (§2, odst. 2, písm. a) až c) zákona) a dále o subjekt zabezpečující implementaci finančního nástroje Jessica v souladu s oddílem č. 8, články č. 43 - 46 Nástroje finančního inženýrství Prováděcího nařízení Komise (ES) č. 1828/2006.

V tomto případě nebyl identifikován žádný možný negativní vliv na životní prostředí. Změna není dále komentována a hodnocena.

- míru, v níž plán nebo program ovlivňuje jiné plány a programy včetně plánů a programů v hierarchické návaznosti;

Revize programového dokumentu ROP SM nebude mít vzhledem ke svému charakteru zásadní vliv na ostatní přijaté strategické dokumenty, a to na žádné hierarchické úrovni. Změna indikátorů v oblasti podpory budování regionální dopravní infrastruktury představuje z většiny rekonstrukci stávajících komunikací II. a III. třídy. Toto sice může znamenat větší podíl realizovaných staveb např. v podobě obchvatů obcí nebo přeložek komunikací, avšak bez přímého ovlivnění územních plánů obcí, které jsou relevantním strategickým dokumentem přijatým na regionální resp. místní úrovni. Podpořeny mohou být pouze takové projekty, jež jsou v souladu s územně plánovací dokumentací a mají vydané územní rozhodnutí. V tomto ohledu nenastane uplatňováním revize ROP SM žádná změna.

Revize programového dokumentu ROP SM neznamena žádná změny v charakteru podpořených projektů, může ovlivnit pouze jejich konečný počet, což však nelze hodnotit jako významný vliv na ostatní strategické dokumenty ani na životní prostředí jako takové, neboť projekty, které budou podpořeny z ROP SM nad rámec původně uvažovaných cílových hodnot by byly pravděpodobně realizovány pomocí finančních prostředků z jiných zdrojů.

S ohledem na změny cílových hodnot indikátorů lze předpokládat, že dopad takovýchto změn na životní prostředí bude minimální a nové Vyhodnocení SEA by nepřineslo jiné závěry než ty, které byly uvedeny v původním Vyhodnocení SEA ROP SM. Pro zamezení negativních vlivů podpořených projektů na životní prostředí je třeba v každém jednotlivém případě důsledně uplatňovat postupy stanovené legislativou na poli ochrany životního prostředí, tj. především zákona č. 100/2001 Sb., resp. zákona č. 114/1992 Sb.

- důležitost plánu nebo programu pro začlenění aspektů životního prostředí, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje;

Revize ROP SM znamená pouze organizační změny spočívající zejména v navýšení a realokaci finančních prostředků a změnách cílových hodnot indikátorů. Přijetím revize ROP SM nedojde k žádným výrazným změnám v rámci Operačního programu ROP SM, jež by měly vliv na jeho charakter ve vztahu k životnímu prostředí resp. udržitelnému rozvoji. Začlenění aspektů životního prostředí resp. udržitelného rozvoje v programovém dokumentu zůstává ve srovnání s původním zněním ROP SM stejné.

- problémy životního prostředí, které jsou pro plán nebo program závažné;

Nebyly zjištěny žádné problémy životního prostředí ani změny jeho stavu resp. trendů vývoje životního prostředí, které by byly závažné ve vztahu k revizi ROP SM a nebyly uvažovány v rámci posouzení původního znění programového dokumentu na životní prostředí.

- významnost plánu nebo programu pro uplatňování práva životního prostředí Společenství (např. plány a programy spojené s nakládáním s odpady nebo s ochranou vody).

Předkládaná Revize programového dokumentu ROP SM neobsahuje takové změny, které by představovaly významné dopady do oblastí uplatňování práva životního prostředí Společenství. Předkládané změny mají převážně finanční a organizační charakter. Každý jednotlivý projekt bude podroben postupu hodnocení z hlediska jeho vlivů na lokality soustavy Natura 2000 tak, jak bylo stanoveno ve stanovisku SEA k původnímu znění programového dokumentu.

2. Charakteristika vlivů a oblastí, které mohou být zasaženy, zejména s ohledem na:

- pravděpodobnost, dobu trvání, četnost vlivů a vratnost jejich důsledků,

Revize programového dokumentu ROP SM se nijak podstatně nedotkne návrhové části dokumentu, tudíž budou podpořeny stejné typy projektů na základě stejných kritérií jako v původní verzi ROP SM. Změny cílových hodnot indikátorů resp. dodatečná alokace finančních prostředků na projekty v oblasti podpory dopravní infrastruktury, vzdělávací infrastruktury a regenerace, revitalizace a výstavba nových objektů apod. mohou mít vliv na konečný počet realizovaných projektů, nicméně s ohledem na povahu a charakter změn cílových hodnot indikátorů lze konstatovat, že podpořené projekty nebudou představovat nové významné zásahy do životního prostředí, které by nebyly již při předchozím procesu SEA k předmětnému ROP SM známy a hodnoceny. Potenciální negativní a pozitivní vlivy Revize ROP SM jsou uvedeny níže.

Podstatné z hlediska životního prostředí zůstává dodržování podmínek stávajícího Stanoviska SEA, jež bylo vydáno na základě kompletního posouzení vlivů ROP SM k původnímu znění.

- kumulativní povahu dopadu,

Kumulativní vlivy Revize ROP SM se nepředpokládají. Pokud by docházelo k synergickým, případně kumulativním vlivům na životní prostředí, tak konkrétní vlivy jednotlivých aktivit bude možné do určité míry identifikovat pouze přímo v lokalitě realizace a provozu konkrétní aktivity.

- přeshraniční povahu dopadu,

S ohledem na povahu změny ROP SM, která se vztahuje převážně na modernizaci stávající regionální silniční sítě, tj. komunikace II. a III. třídy lze konstatovat, že ve vztahu k životnímu prostředí je modernizace komunikace převážně změnou pozitivní (snížení emisí znečišťujících látek v souvislosti se zvýšenou plynulostí provozu, snížení hlukové zátěže v souvislosti s rekonstrukcí povrchu komunikace apod.). V tomto kontextu nelze tedy předpokládat významnou změnu vlivů takovýchto modernizací v přeshraničním dopadu.

Výstavba nových komunikací II. a III. třídy je pak zaměřena především na obchvaty sídel v regionu. Hustota osídlení a obydlí zástavby v blízkosti hranic, kde by mohlo k potenciálním vlivům dojít je z historických důvodů nízká a proto tedy nelze přeshraniční vlivy v tomto aspektu rovněž předpokládat.

Ostatní zmiňované změny (např. navýšení indikátoru „Počet regenerovaných, revitalizovaných a nových objektů v podpořených městech a obcích“) se rovněž týkají pouze obcí uvnitř regionu bez možných přeshraničních vlivů.

- rizika pro lidské zdraví nebo životní prostředí (např. následkem nehod),

Změna ROP SM nemá takový charakter, aby bylo možné objektivně vyhodnotit rizika pro lidské zdraví nebo životní prostředí způsobená touto změnou. Z hlediska veřejného zdraví jsou relevantní především vlivy spojené s výstavbou nových silnic (navýšení hluku a emisí jak v období výstavby, tak v období provozu). V rámci finanční podpory pro ROP SM však bude docházet z převážné části k rekonstrukcím silnic, možné nežádoucí vlivy lze tedy vyhodnotit jako minimální.

Zároveň lze říci, že nedojde ke změně návrhové části dokumentu ROP SM a tedy ani ke změně projektů. Lze tedy vycházet z výsledků kompletního procesu posouzení vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb. k původní verzi ROP SM.

Potenciální negativní a pozitivní vlivy revize ROP SM jsou uvedeny níže.

- velikost a prostorový rozsah vlivů (pravděpodobně ovlivněná zeměpisná oblast a počet obyvatel pravděpodobně ovlivněných);

Revize ROP SM nemá takový charakter, aby bylo možné přesně vyhodnotit velikost a prostorový rozsah vlivů způsobených touto revizí. Rozsah vlivů lze předpokládat pouze na úrovni regionu bez zásadních negativních dopadů na regiony ostatní. Vzhledem k tomu, že v důsledku revize programového dokumentu ROP SM nedošlo k takové změně dokumentu, která by měla vliv na výsledky Vyhodnocení SEA původního znění operačního programu, lze konstatovat, že další posouzení vlivu Revize ROP SM na životní prostředí není účelné.

- **hodnota a zranitelnost pravděpodobně ovlivněné oblasti následkem:**
- zvláštních přírodních charakteristik nebo kulturního dědictví,

Změna programového dokumentu ROP SM nemá takový charakter, který by umožňoval detailně vyhodnotit vliv Revize ROP SM na zvláštní přírodní charakteristiky nebo kulturní dědictví.

Ze změny cílových hodnot monitorovacích ukazatelů č. 610102 Délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy (původní hodnota 118 km, nově navrhovaná 128 km) a indikátoru č. 610100 Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem (původní hodnota 132 km, nově navrhovaná 142 km) je zřejmé, že dochází k větší podpoře modernizace regionální silniční sítě. Většina negativních vlivů však souvisí zejména s výstavbou komunikací nových. To platí zejména pro zábor půdy, vliv na ovzduší, vliv na krajinný ráz včetně fragmentace krajiny, vliv na přírodu, vliv na povrchové a podzemní vody. U rekonstrukcí se negativní vlivy uplatní v ještě menší míře. Realizací takových projektů v rámci podpory 1.1 Regionální dopravní infrastruktura nevznikají nové prvky ve volné krajině s následným vlivem na krajinný ráz, nedochází k zásahům do přírodně cenných území a ke zvýšení fragmentace krajiny, zároveň se nevnaší do území nové zdroje hluku a znečištění ovzduší, apod.

Výstavba nové silnice II. nebo III. třídy by teoreticky mohla přinést i pozitivní vliv, a to zejména v oblasti ochrany veřejného zdraví, pouze však v případě, že by se jednalo o silniční obchvat obce, který by významně snížil dopravní zátěž v obytném území a s tím spojené vlivy na akustickou a imisní situaci.

Pozitivní vliv na akustickou a imisní situaci však mohou mít i projekty, kde dochází k posílení priorit. Rekonstrukcí místních komunikací spojených s vytvořením kvalitního povrchu a odstraněním bodových závad může dojít ke snížení hlučnosti i ke snížení produkce škodlivin do ovzduší (emise ze spalovacích motorů i resuspendovaný prach z nekvalitního povrchu komunikací).

Při výběru projektů je nezbytné respektovat zájmy ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Měly by být upřednostňovány projekty komplexně řešící nejen zlepšování dopravní dostupnosti, ale zároveň i kompenzace environmentálních impaktů a impaktů do veřejného zdraví (zahrnující doprovodná opatření např. protihlukové stěny, doprovodné cyklostezky, ekodukty apod.).

Formulace změny ROP SM v oblasti podpory 1.1 není dostatečně konkrétní na to, aby umožnila vyhodnocení jejích vlivů na jednotlivé evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000. Je tomu tak především z toho důvodu, že není známa lokalizace jednotlivých podporovaných opatření ani není dostatečně popsán jejich charakter. Oblast podpory 1.1 je zaměřena na výstavbu, rekonstrukce a modernizace silnic II. a III. třídy. Cílem je mimo jiné zvýšit dostupnosti center z venkovských území a zlepšit napojení center s nadřazenou silniční sítí. Vzhledem k charakteru ROP SM je možno důvodně předpokládat, že většina projektů, které budou podpořeny, bude menšího či doplňkového charakteru k projektům, podporovaných z jiných programů. Pravděpodobnost jejich definovatelného vlivu, pozitivního či negativního, na evropsky významné lokality a ptačí oblasti je poměrně malá, nicméně negativní vliv na tato území nelze vyloučit. Vyšší míra rizika takového ovlivnění bude v případech, kdy výstavba, rekonstrukce nebo modernizace silnice bude probíhat na území evropsky významné lokality (EVL) nebo v její bezprostřední blízkosti. Zvýšená míra rizika bude rovněž v místech křížení komunikací s toky (v tomto případě jak s toky, které jsou součástí evropsky významné lokality, tak i s dalšími toky, na EVL navazujícími). Ovlivněna může být řada druhů živočichů (zábor území, omezení migrace, rušení stavbou, provozem apod.) i rostlin a stanovišť (zábor území, likvidace stanovišť,

znečištění prostředí). Velmi důležitá je u těchto typů opatření celistvost lokalit, která může být naprosto zásadně ovlivněna, a to zejména fragmentací, narušením ekologických funkcí, vazeb, znemožněním migrace atd.

Pozitivně hodnoceným dopadem mohou být aktivity, zahrnující prevenci rizik (doprovodná opatření např. protihlukové stěny). Mohlo by tak dojít k omezení stávajícího negativního vlivu na lokalitu soustavy Natura 2000.

Pokud jde o Prioritní osu 2 Integrovaný rozvoj a obnova regionu, lze uvést, že možnost, že by některý z projektů, ucházejících se o podporu v rámci těchto předmětů podpory mohl mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti je poměrně malá, neboť lze očekávat, že většina z nich bude lokalizována do zastavěných území sídelních jednotek. Zcela vyloučit ji však nelze, neboť poměrně vysoký počet evropsky významných lokalit se vyskytuje přímo v sídlech.

Jak již bylo zmíněno výše, formulace oblasti podpory je velice obecná, a proto nelze vliv její realizace na území jednotlivých evropsky významných lokalit a ptačích oblastí vyhodnotit. U tohoto předmětu podpory nelze vyloučit, že by některý z projektů, ucházejícího se o podporu, mohl mít negativní vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti a v takém případě by mělo být podmínkou poskytnutí podpory, že hodnocení takového záměru podle §45i zákona č. 114/1992 Sb. takový negativní vliv vyloučí.

Závěrem je třeba podotknout, že samozřejmostí je dodržování příslušných právních předpisů a technických norem vztahujících se k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví, které bude zajištěno v rámci povolovacích procesů u konkrétních záměrech.

- překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot kvality životního prostředí,

Přijetím Revize ROP SM nedojde k takovým změnám z hlediska norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot kvality životního prostředí, které by bylo možno detailně vyhodnotit bez znalosti konkrétního technického řešení a lokalizace podpořených projektů. Všechny normy resp. limity v oblasti životního prostředí jsou uloženy legislativou a každý jednotlivý projekt je musí splňovat. Na této skutečnosti se Revizí programového dokumentu nic nemění.

- intenzivního využívání půdy,

Přijetím Revize ROP SM nedojde k takovým změnám z hlediska využívání půdy, které by bylo možno vyhodnotit bez znalosti konkrétního technického řešení a lokalizace podpořených projektů. Vzhledem k tomu, že většina finančně podpořených oblastí nepředstavuje požadavek na nové záborů půdy (vzdělávací infrastruktura, regenerace a revitalizace objektů v intravilánu obcí), lze předpokládat minimální vlivy na půdy. V případě projektů z oblasti podpory 1.1 je potřeba každý jednotlivý objekt podrobit procesu posuzování vlivů na životní prostředí na úrovni EIA. Pokud se bude jednat převážně o modernizaci či rekonstrukci komunikací, tak nedochází téměř k žádným záborům půdy.

Přijetím Revize ROP SM nedojde k takovým změnám z hlediska využívání půdy, které by bylo možno detailně vyhodnotit bez znalosti konkrétního technického řešení a lokalizace podpořených projektů. Potenciální negativní vlivy na půdu jsou uvedeny výše.

- Vlivů na oblasti nebo krajiny, které mají uznávaný ochranný statut na úrovni národní, Společenství nebo mezinárodní.

Původní znění programového dokumentu ROP SM bylo podrobena hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 podle zákona č. 114/1992 Sb. Revize operačního programu nepřináší takové změny, které by bylo možné a účelné podrobit novému hodnocení vlivů dle

zákona č. 114/1992 Sb. Potenciální negativní vlivy na lokality soustavy Natura 2000 jsou uvedeny výše. Zůstává v platnosti povinnost každý jednotlivý projekt podrobit postupu dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

Závěr:

Na podkladě revize dokumentu ROP SM, důvodové zprávy k revizi ROP SM a na podkladě příslušných kritérií stanovených přílohou II Směrnice SEA provedlo Ministerstvo životního prostředí screeningové šetření s následujícím závěrem:

Na základě provedeného screeningového šetření vlivů změn ROP SM bylo zjištěno, že nedochází k takové změně vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, která by vyžadovala zpracování Vyhodnocení koncepce (SEA).

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v.r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk úředního razítka)